

АРХІТЕКТУРА БУДІВНИЦТВО

Профориєнтаційна робота

ДЕНЬ ВІДКРИТИХ ДВЕРЕЙ

Традиційно двічі на навчальний рік у Київському національному університеті будівництва і архітектури проходить "День відкритих дверей". Не став винятком і 2014/2015-ий. "День відкритих дверей" дає можливість школярам поринути у дружню та інформативну атмосферу. Саме під час таких заходів усі бажаючі можуть ознайомитися з університетом, поспілкуватися із викладачами, студентами і отримати необхідну для майбутнього вступу інформацію.

Звичайно, підготовка та організація цього заходу на всіх рівнях була просто чудова. Уже за день до заходу хол архітектурного корпусу був заповнений організаторами та студентами усіх факультетів, які беззаперечно вважають, що їх факультет – найкращий.

Четвертого квітня Київський національний університет будівництва і архі-

тектури приймав гостей! На "День відкритих дверей" до нас завітали абітурієнти та їх батьки майже з усіх областей України. Окрім киян, до КНУБА приїхали гості з міст: Біла Церква, Переяслав-Хмельницький, Гостомель, Ірпінь, Димер, Васильків, Бровари, Ржищів, Боярка, Вишневе, Остер, Бердичів, Коростень, Вінниця, Слов'янськ, Іллічівськ, Золотоноша, Сміла, Корсунь-Шевченківський, Ужгород, Харків, Запоріжжя, Миколаїв, Суми, Черкаси, Кіровоград, Херсон, Чернігів, Житомир, Рівне та Івано-Франківськ.

На порозі «нашого дому» усіх зустрічали студенти з невеличкими подарунками для майбутніх абітурієнтів та інформативними заходами, під час яких представники усіх факультетів презентували свої стенди та відповідали на запитання гостей. Мелодійне відкриття заходу забезпечив чудовий виступ хору "Будівельник" із виконанням українських народних пісень.

Із вітальним словом до гостей звернувся ректор КНУБА Петро Мусійович Куліков: "Я радий усіх вас бачити і за-

певняю, що у нашому університеті здобувають важливі і затребувані у суспільстві професії, які не втрачають своєї актуальності ніколи". Сергій Коваленко, виконуючий обов'язки Голови студентського самоврядування, висловив надію зустрітись із багатьма із присутніх у стінах університету вже у вересні. З вуст відповідального секретаря приймальної комісії Олександра Степановича Войтенка відвідувачі почули інформацію з питань вступу 2015, він розповів про

умови і особливості прийому, окреслив коло важливих питань, на які абітурієнтам слід звернути увагу при оформленні документів та складанні іспитів, також надав низку корисних порад стосовно вступу до КНУБА.

День відкритих дверей у Київському національному університеті будівництва і архітектури завершився проведенням профориєнтаційних бесід із деканами факультетів, під час яких майбутні абітурієнти отримали змістовну інформацію про навчальний процес та омріяні спеціальності.

Представники відділення доувзівської підготовки Я.І. Шостаковська та В.В.Доля провели анкетування гостей. Результати його свідчать, що абітурієнти КНУБА жваво цікавляться подіями і новинами в університеті, постійно відвідують сайт КНУБА та обговорюють їх між собою у соціальних мережах. Багато інформації абітурієнти університету отримували від своїх друзів – нинішніх студентів.

Інформація відділення доувзівської підготовки

Інтерв'ю

У МАЙБУТНЮ ПРОФЕСІЮ РАЗОМ З КНУБА!

Кожна людина в своєму житті хоча б раз стикається з проблемою самовизначення. І замислюватися над цією проблемою доводиться вже в шкільні роки, коли молода людина або дівчина найчастіше ще дуже невиразно уявляють своє найближче майбутнє.

Кожна людина в своєму житті може стати хорошим фахівцем, якщо правильно і вчасно розгляне в собі властиві тільки їй здібності, щоб надалі розвинути свої професійні якості. Необхідно і правильно розрахувати свої можливості. Іноді буває так, що людина не порівнює свої інтереси і бажання зі своїми здібностями і можливостями. Необхідно адекватно оцінювати свої можливості з вимогами, що пред'являються обраною професією і враховувати безпосередньо рівень свого розвитку з бажаним професійним. А хороший спеціаліст на будь-якому рівні однаково необхідний.

такі заходи в університеті, а не виїзні, оскільки тут можна поринути в атмосферу студентського життя...

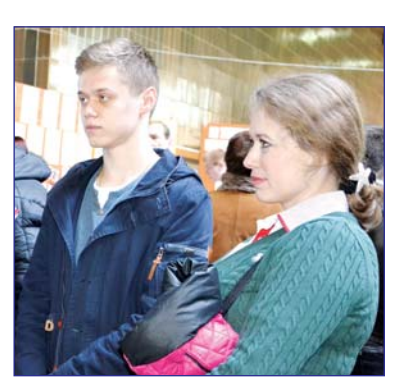
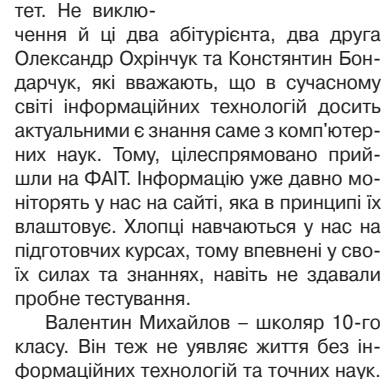
Ковальчук Настя навчається у 8-му класі. Займається в художній школі і сподівається, що незабаром КНУБА ще не один раз відкриє їй двері. Вони з мамою прийшли дізнатись детальніше про умови вступу на цей факультет. Інформації на сайті про підготовчі курси для Насті не достатньо, тому, щоб визначитися з формою і терміном навчання, вона приїхала до нас. Вважає, що потрібно роби-

Як і попередні хлопчики, він зі своїми технічними здібностями хоче проявити себе в ІТ сфері. Тому й обрав ФАІТ і вирішив відвідувати підготовчі курси. Нинішні школярі про свою майбутню професію думають завчасно та хочуть по максимуму дізнатись усю потрібну інформацію. Інформативність, дружельюбність та позитив цього факультету дуже сподобався, це тільки підтвердило впевненість у тому, що вибір правильний. Інформація на сайті задовольняє та Валентин вважає, що такі заходи по-

Студкор газети "Архітектура і Будівництво" Оксана Бичкова (ФАІТ, ПНК-51) під час відвідування майбутніми абітурієнтами нашого закладу в бесіді з ними дізналася, хто мріє вступити до КНУБА.

Першим і наймолодшим відвідувачем стала маленька Варвара Ханімоненко з батьками із Запоріжжя. Родина привезла до нас на архітектурний факультет Катерину. Поки вона була на майстер-класі, ми поспілкувались. На скільки відомо, уже відбулось пробне зовнішнє тестування, яке Катя, на славу, здала непогано. Відвідавши майстер-клас, вона зможе розрахувати свої сили. Щодо архітектури та творчого напрямку у спеціальності, думали протягом 3 років: у сім'ї архітекторів немає, вибір – особистий. Вважають, що інформації на сайті недостатньо, хотілося б, щоб обсяг і зміст був більшим. Щодо "Дня відкритих дверей", то організація чудова. Роздаткових матеріалів вистачає та на всі питання, які цікавили, наші студенти відповіли.

Презентація архітектурного факультету сподобалась і Вікторії Роль. Її вразили студентські роботи. З 8-го класу дівчина планувала вступ на архітектурний: здавала пробне тестування, і хоч воно не дуже задовольнило результатами, та вона не втрачає бойовий дух. Інформація на сайті та святі повністю задовольняє інтерес і влаштовує запити Віки. Вона вважає, що краще проводити

70-років Перемоги у Другій світовій війні

З ТУГОЮ РАДІСТЬ ОБНЯЛАСЬ...

Восьмого-дев'ятого травня 2015 року в Україні, Росії, країнах Європи відзначатимуть 70-ту річницю Перемоги у Другій світовій війні. Під час Генеральної Асамблеї ООН (лютий 2015) постійний представник Ізраїлю при ООН Рон Просор нагадав учасникам засідання про подвиг тих, хто боровся з нацистами. "Більше 60 млн. осіб - 3% населення Землі - були вбиті в ході Другої світової війни. Половина жертв були цивільними особами". За його словами, "один тільки СРСР втратив більше 25 млн. чоловік". "Радянський народ зміг поглянути в очі жорстокому противнику, кинувся в бій, взяв Берлін і зупинив наступ нацистів. Країна Рад боролася за те, щоб народи і держави могли жити вільно. Коли історія та обставини зажадали відваги, вони відповіли на цей виклик", - заявив Рон Просор.

І тому не можна забувати про ту ціну, яку довелося заплатити за це. Наш обов'язок - гідно увічнити пам'ять тих героїв, яким ми зобов'язані мирним небом над головою.

"Архітектура і Будівництво" попросила відповісти на серйозні питання ветерана, учасника бойових дій, нагородженого двома орденами "Червоної зірки", полковника Степана Сергійовича Синєкопа.

ні гіт-лерівські війська. 23 листопада було завершено оточення всього сталінградського угруповання.

Радянське командування намагалось проявити гуманізм до ворога, що потрапив у критичне становище. Був вручений ультиматум про здавання.

Оскільки німецьке командування відкинуло ультиматум про припинення опору, радянські війська перейшли до знищення противника, що стало останнім з основних етапів Сталінградської битви. 2 лютого 1943 останнє вороже угруповання було ліквідоване, що і вважається датою закінчення битви. Супротивник втратив убитими, пораненими і полоненими до 1,5 млн. чоловік.

Катастрофа нацистів під Сталінградом вразила усю їх військову машину!

Поразка під Сталінградом викликала глибоку політичну кризу в Німеччині. Був оголошений триденний траур. Впав бойовий дух німецьких солдатів, поразницькі настрої охопили широкі верстви населення, яке все менше вірило фюреру. Радянська Армія розгорнула загальний наступ майже на всьому фронті.

ЖАДОБА ФАШИСТІВ ДО РЕВАНШУ

Німеччина готувалася взяти реванш за поразку під Сталінградом. Перемогою в цій операції Гітлер планував змінити загальну стратегічну ситуацію на свою користь. Німці сконцентрували в районі "Курської дуги" 50 дивізій, 2 тис. танків, 900 літаків. 3 радянського боку було зосереджено 3600 танків, 2400 літаків.

Рано вранці 5 липня 1943 р. німецькі війська почали атакувати позиції наших військ. Вони обрушили на з'єднання Червоної армії найпотужніший за всю війну танковий удар.

2 липня 1943 під невеликим селом Прохорівка відбулася найбільша танкова битва Другої світової війни. Битва тривала до глибокої ночі і настільки знекровила німецькі дивізії, що наступного дня вони змушені були відійти на вихідні позиції і... перейти до оборони. Радянські війська розгромили до 30 ворожих дивізій, у тому числі 7 танкових, і знищили 3,5 тис. літаків. Людські втрати Вермахту на Курській дузі склали 500 тисяч чоловік. Стримати атакуючий порив радянських військ гітлерівцям не вдалося.

Перемога в Курській битві остаточно переломила хід Великої Вітчизняної війни. Доказом того, що перелом відбувся, стала Тегеранська конференція, на якій зібралися в 1943 році глави СРСР, США і Великобританії. На конференції обговорювалися питання відкриття другого європейського фронту, і стратегія по боротьбі з Гітлером.

Де був підписаний документ про капітуляцію Німеччини?

Акт про беззаперечну капітуляцію збройних сил фашистської Німеччини був підписаний в берлінському передмісті Карлсхорст 8 травня 1945 р. коли в Києві стрілка годинника наближалася до першої години ночі 9 травня (0 год. 43 хв). Від радянської сторони цей історичний документ підписав герой війни, маршал Г.К. Жуков, від Німеччини - фельдмаршал Кейтель. Свої підписи поставили генерал Спато (США), маршал Теддер (Великобританія) і генерал Делатр де Тасін (Франція).

Щоб ви, Степане Сергійовичу, побажали молодим та поколінню, яке народилося після війни 1941-1945 років?

Давайте думати в цей день про тих, хто воював за свободу нашого народу, з вдячністю згадувати їх, живих і мертвих, уславлених і забутих, похованих з почесністю і не похованих...

Бесіду вела І.Герасценкова

(Продовження, початок на стор. 1)

У МАЙБУТНЮ ПРОФЕСІЮ РАЗОМ З КНУБА!

трібно проводити мінімум двічі на рік, з можливістю візних агітацій.

Відвідують такі заходи не лише учні шкіл, ліцеїв, гімназій, а й студенти професійних училищ, технікумів та коледжів, які мають намір вступити на скорочену форму навчання.

Дівчата з Остерського коледжу будівництва та дизайну Юлія Ільченко та Юлія Давидович про нас дізнались від випускників. Планують вступати на будівельно-технологічний факультет. Щодо організації заходу, то інформації виста-

чає, усі привітні та відповідають на поставлені питання.

Біля стенду мама і син, Владислав Соколов.

Ми помітили, що мама нервує ще більше за сина, у нього ж - бойовий настрій. Дізнались про наш захід з сайту та ввіски на вході університету. Організація їм подобається - приємна атмосфера, активні, привітні студенти та максимум інформативності. Саме тут Владислав визначився зі спеціальністю - комп'ютерні науки - та отримав заряд позитиву.

Мою увагу привернув доцент кафедри політичних наук П.П. Оксюковський, адже біля нього стояв школяр 10-го класу Володимир Левицький. Він розповів, що давно планував вступати до КНУБА на ФАІТ (ІУСТ), тому відвідує підготовчі курси. Організація подобається, влаштує інформація. Вважає, що дуже актуально проводити "Дні відкритих дверей" двічі на рік. Це допомагає визначитись із спеціальністю, можна знайти відповіді на питання, які цікавлять, відчутти атмосферу студентства.

Начальник організаційно-виховного відділу О.В. Білозьорова поділилась враженнями про організацію та проведення заходу: "Деякі моменти просто упусти, всі активні, добросовісно поставились до організації заходу, висловлюють подяку за співпрацю". У кожного організатора є свої плани і бачення проведення "Дня відкритих дверей". Щоб підкреслити рівень і статус, один із заходів КНУБА доцільно було б провести у виставковому центрі, наприклад, КиївЕкспоПлазі. Доречним є збільшення рівня інформування по школах.

Декан факультету АІТ В.М.Смірнов поділився своїм досвідом покращення профорієнтаційної роботи. Колись, за підтримки Миської ради, активно діяли агібригади: їм видавали автобус, давали список шкіл, які б могли прийняти студентів для агітаційної роботи. В'ячеслав Миколайович запропонував у День факультету проводити "День відкритих дверей на факультеті", де б розміщували інформацію про кафедри, наукові розробки та, звичайно, життя студентства. Щодо сьогоденного заходу, то організація на вищому рівні (особливо профорієнтаційна група на нашому факультеті), студенти - це наші чудові помічники.

Ось такі результати принесло опитування. На нашу думку, "День відкритих дверей" удався, всі факультети показали себе достойно. Кількість гостей значно збільшилась. Інформаційних листівок було достатньо.

Приємно, що майже всі гості звернули увагу на те, що відчували позитив від атмосфери активного студентського життя, яке панує в університеті. Саме з таких "гостювань" формується загальне враження про ВНЗ.

Оксана Бичкова

ВІДВАГА І НАРОДНИЙ ДУХ

Завдяки чому СРСР переміг у війні 1941-45 років?

22 червня 1941 р., коли гітлерівці перейшли кордон СРСР, перший удар на себе прийняли радянські військові прикордонники. На всьому фронті від Баренцового до Чорного морів воїни проявляли відвагу, мужньо билися з ворогом на кожному рубежі. Славною сторінкою увійшла в історію оборона Лібава (Лієпая), героїчна оборона Брестської фортеці, контрудари нанесені ворогу в районах Шауляя, Гродно, Дубно. Одинадцять днів вели бої в оточенні біля 13-ї застави Володимир-Волинського прикордонного загону під командуванням лейтенанта А.В.Лопатіна. З перших хвилин війни йшли жорстокі бої в повітрі. Масовий героїзм проявили захисники Ленінграда, Одеси, Севастополя, Києва... Іноді один солдат, прикордонна застава, механізований корпус стримували ворога на одну годину, півдня, тиждень...

Без сильного бойового духу радянського солдата перемоги б не було.

ТРАГІЗМ І ГЕРОЇЗМ - ГОЛОВНИЙ ЗМІСТ ПЕРШОГО ПЕРІОДУ ВІЙНИ

Чим пояснюється причина успіхів гітлерівської армії на початку війни?

Червона Армія відбивалась відчайдушно. На мові глави гітлерівського генштабу - армія чинила "дикий супротив". Йому здавалось "диким" так чинити опір після великої кількості важких втрат: літаки, що не злетіли, що згоріли на землі, висаджені в повітря склади боєприпасів, потрошені вузлові станції й оточені армії. Радянські воїни мужньо билися на кожному рубежі, захищали кожну п'ядь землі, наносючи і ворогу великих утрат. Під наступом величезних сил ворога наші війська змушені були відступати, але як тільки з'являлася можливість, переходили до контратак. І не їх вина, що фронт котився на схід.

Причина успіхів гітлерівської армії пояснюється тим, що ворог зумів створити значні переваги над військами прикордонних округів. Позначилися і недоліки в підготовці до відсічі ворогу: повільність у

му окрузі командир батальйону майор М.Петров був призначений командиром механізованого корпусу...

БОЙОВІ ТА ТРУДОВІ ПОДВИГИ РАДЯНСЬКИХ ЛЮДЕЙ СТВОРИЛИ УМОВИ ДЛЯ КОРІННОГО ПЕРЕЛОМУ

Степане Сергійовичу, скажіть, що стало корінним переломом у ході Великої Вітчизняної та Другої Світової війни?

Довго перевага Гітлера тривати не могла. У 1942-му, влітку, стратегічна ініціатива перейшла від Німеччини до СРСР. Німці втратили свою перевагу у війні, Червона Армія почала контрнаступ. Вся промисловість СРСР була спрямована на те, щоб забезпечити потреби фронту. Це дозволило в короткі терміни повністю переоснастити радянську армію, давши їй перевагу над супротивником.

Німеччина з нападника перетворилася на того, хто обороняється, поступово відступаючи назад до кордонів. Ця радикальна зміна сил в ході війни стала корінним переломом у війні. Початок йому поклала битва на Волзі.

Розкажіть докладніше про Сталінградську битву.

У кінці серпня 1942 р. німці прорвалися до Волги північніше Сталінграда і спробували ударом вздовж річки захопити місто. Ворогу вдалося підійти до міста на відстань 3 км. Метою Німеччини

Фото битви на Курській дузі. Радянські солдати ведуть бій з німецького окопу

Понад три місяці точилися бої за Сталінград

З війни і блокади радянський народ вийшов духовно зміцненим. Це й дозволило йому швидко залікувати рани війни.

Як боролися столицю України - Київ?

Рано вранці 22 червня німецька авіація здійснила наліт на Київ. Бомби полетіли на залізничний вокзал, завод "Більшовик", авіаційний завод, електростанція, військові аеродроми... В цей момент місто спало.

23 червня відкрились мобілізаційні пункти. На військову службу були призвані 200 тис. осіб, п'ята частина 930-тисячного населення Києва. Всі реалізи на фронт.

Гітлерівські війська наступали на столицю. 11 липня перша танкова група Евальда фон Клейста вийшла до річки Ірпін в 15 км на захід від міста. Цей день вважається початком Київської оборонної операції, яка тривала 70 днів. Війська Південно-Західного фронту відчайдушно чинили опір, дивуючи німців своєю стійкістю. Героїчно діяла 37-а армія (до речі, командував нею той самий генерал Власов).

Ворог зупинився під Києвом, фронт стабілізувався. Гітлер, маючи намір провести 8 серпня на Хрещатику парад, вправ у відчай...

І все-таки Київ було здано. Чому?

У 1941 р за Київ йшла кровопролитна битва протягом 2 місяців. Червона армія не змогла зупинити натиск вермахту, і війна надовго прийняла для нас оборонний характер. 73 дні війська Південно-Західного фронту під командуванням генерал-полковника Михайла Кирпоноса стримували атаки нацистських військ на підступах до Києва й завдали противникові потужних контрударів. Саме виграв час цю ціною загибелі майже всього Південно-Західного фронту у вересні 1941-го дозволив урятувати Москву напередодні дуже суворі зими 1941-42 року. "Генерал зима" остаточно поховав усі надії Гітлера на блицкриг. А 19 вересня у Київ увійшли німці.

проведенні стратегічного розгортання, запізнити введення планів прикриття кордонів, несвоєчасне приведення війська в повну бойову готовність.

Зниження боєготовності Червоної Армії було нанесено масовими репресіями у 1937 році. Маршал Радянського Союзу С.Куркоткін, заступник Міністра оборони СРСР сказав: "... в тот год из пяти маршалов расстреляны трое, пострадали около половины командиров полков, почти все комбриги и комдивы, командиры корпусов, все командующие войсками округов, члены Военных Советов и начальники политических управлений округов, многие преподаватели выс-

Фото битви на Курській дузі. Атака радянських солдатів.

ших і середних военных заведений..." ("Известия", №130, 9 мая 1988 г. "С маршальским жезлом в солдатском ранце").

Це призвело до того, що, наприклад, у Київському особовому військовому окрузі змінився командний склад корпусів, дивізій, на дві третини - начальників штабів. У результаті командувати дивізіями інколи призначались капітани і майори. У Ленінградському військовому

У Сталінграді ж ситуація була інша. Фашистам потрібні були тижні, щоб захопити один будинок, одну вулицю. Двісті днів і ночей на величезній території в межах річки Волги і Дону не стихали жорстокі бої.

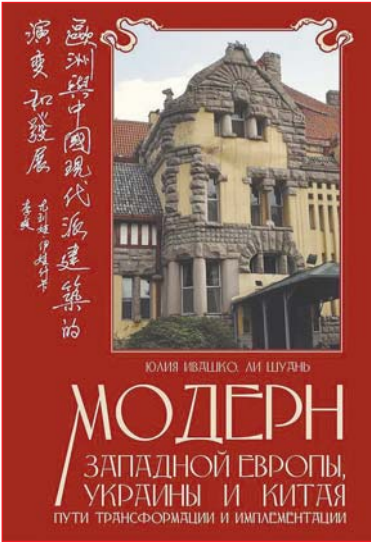
До середини листопада 1942 - го Радянська Армія закінчила підготовку до контр-удару під Сталінградом. 19-20 листопада розпочалася історична битва, в результаті якої були оточені відбір

Презентация

欧洲与中国现代派建筑的演变和发展

ЭНЕРГИЯ ТВОРЧЕСТВА И СОЗИДАНИЯ – ДЛЯ КНИГИ О МОДЕРНЕ ЗАПАДНОЙ ЕВРОПЫ, УКРАИНЫ И КИТАЯ

Второго апреля в помещении Государственной архитектурно-строительной библиотеки им. В.Г.Заболотного состоялась презентация книги "Модерн Западной Европы, Украины и Китая: пути трансформации и имплементации", вышедшей в издательстве "Феникс" в 2015 году под эгидой посольства Китайской Народной Республики в Украине. Авторами монографии являются преподаватель кафедры основ архитектуры и архитектурного проектирования КНУБА, доктор архитектуры Юлия Ивашко и аспирант кафедры Ли Шуань (Китай).

ных особенностей каждой страны. В работе авторы аргументировали отличия архитектуры модерна на территории Китая от архитектуры модерна Западной Европы и доказали, как под влиянием китайской культуры европейский, по сути, стиль трансформировался в "ориентальный".

На презентации, кроме авторов книги, выступили: заведующий кафедрой городского строительства КНУБА, профессор Н.М.Демин, профессор кафедры ос-

Западной Европы, Украины, Китая, Японии? Почему это вас заинтересовало, что послужило толчком?

Рассмотрение особенностей модерна как явления следует начинать с анализа его восточных истоков, поскольку без этого нельзя понять своеобразие этого стиля, возникшего на стыке восточной и западной цивилизаций. Именно поэтому этот аспект рассмотрен в первой главе моей докторской диссертации, посвященной

элементов изобразительного языка восточной – китайской и японской – живописи и декоративно-прикладных искусств, нацеленных на важную для "ар-нуво" тонкую эстетику асимметрии, которая противопоставлялась многовековому господству регулярности классицизма.

Как вы познакомились с Ли Шуань? Как получилось, что решили издать книгу? Материалы для книги собирались вами и Шуань, или только вами? Что внесла в творческий научный труд Ли Шуань? Немного о ней.

Ли Шуань сама нашла меня и пришла с уже собранным материалом, выбранной темой и пониманием того, что она хочет исследовать. На этом этапе к магистрантке, приехавшей из Харькова, особую чуткость проявили все сотрудники иностранного отдела КНУСА.

возникает много трудностей: и административных, и редакторских, и печатных. Были ли эти сложности у вас?

Конечно, мы не исключение. Например, нам были необходимы сопровождающие документы в Посольство КНР в Украине и в университеты Китая. И в этом нам помогло руководство нашего университета в лице ректора КНУСА профессора Петра Мусиевича Куликова и проректора по научной работе и международным связям, профессора Виталия Алексеевича Плоского, декана архитектурного факультета, профессора Александра Владимировича Кашенко. На нашу просьбу сразу же откликнулись в Посольстве Китайской Народной Республики в Украине. Мы очень признательны Господину Послу Чжан Сиюню и Начальнику отдела образования при посольстве Китайской Народной Республики в Украине Господину Вану Чжин гуо.

В зале перед началом презентации

Проф. Н..М. Демин

Ли Шуань с друзьями

А.Ю.Храмов, директор издательства "Феникс"

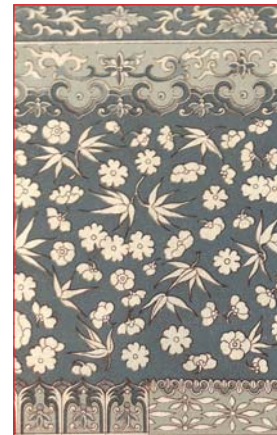
Доклад Ли Шуань

Резиденция губернатора Циндао

Протестантская церковь Циндао (1908-1910, арх. Курт Ротгегель

Старинный орнамент (Китай). Повлиял на орнаменты модерна

Проф.Г.В.Шевцова

Проф. Ю. В. Ивашко

модерну Украины, а в дальнейшем эта тема дополнительно исследовалась и освещалась в публикациях и на конференциях. Двойственность европейского модерна состоит в противопоставлении рационального и иррационального, возвышенного и земного, прекрасного и зловещего, жизни и смерти, что ощущается не только в архитектуре, но и прежде всего в поэзии и мистико-философских учениях периода модерна, которые сформировались под непосредственным влиянием учений Востока – даосизма, синтоизма и буддизма. В литературе звучит мысль об особой роли восточной – китайской и японской – философии и культуры в становлении европейского модерна ("ар-нуво"). Стилизация позволила современному обращению к самым разнообразным культурным истокам, в том числе и к искусству Китая и Японии. Непосредственно влияние культуры Востока ощущается в изгибающихся линиях и причудливом декоре модерна, в трансформации помещений с помощью раздвижных дверей, прозрачных перегородок и ширм, в выявлении на фасаде каркаса, в единстве здания и его природного окружения, в своеобразном декоративном оформлении конструктивных элементов. Импонировала модерну и идейно-художественная концепция китайского и японского искусства, основанная на единении с природой. Ориентализм способствовал формированию эстетики модерна путём заимствования

Хочу отметить, что с таким аспирантом, как Ли Шуань, которая сразу выбрала тему и пришла с собранным материалом, столкнулась впервые. Однако, подкупил "научный напор" вчерашнего выпускника-магистра, и я согласилась руководить ее исследованием по архитектуре модерна в Китае. Наверное, сыграл роль и личный интерес к теме модерна, потому что как-то вызывало сомнение наличие в Китае образцов качественной архитектуры модерна. Тем более, что к этому времени мне было известно, что в Японии модерн попросту "не прижился", так и остался чуждым явлением и ограничился парой объектов. В процессе работы над темой стало понятно, что перед нами открылся действительно неизвестный в Украине (но известный в Китае, Европе, США) феномен "ориентального" модерна – синтеза европейского модерна и многовековой китайской культуры. Более того, оказалось, что "ориентальный" модерн значительно пережил модерн в Европе и – более того – в этом стиле охотно проектировали японские архитекторы (Тадаси Миками, С.Отани).

После того, как Шуань несколько раз побывала в Китае с целью сбора материалов, возникла идея объединить тему моего докторского исследования и ее кандидатского в совместную монографию, с тем, чтобы показать пути трансформации стиля.

Скажите, Юлия Вадимовна, когда готовится печатное издание,

Мы благодарны и советам нашего редактора – как говорят в Китае, наставника – "лаоши", профессора Николая Мефодьевича Демина. Трудно было бы нам и без рекомендаций заведующего кафедрой основ архитектуры и архитектурного проектирования, профессора Олега Семеновича Слепцова. Профессор Галина Викторовна Шевцова – прекрасный знаток культуры стран Востока, к тому же мастер – "сэнсэй" каллиграфии – помогла и советами, и поделилась фотографиями по модерну Японии.

Тема Ли Шуань действительно воспринималась как экзотика и вызвала много споров при утверждении формулировки названия, и мы благодарны всем членам Ученого Совета и членам кафедры основ архитектуры и архитектурного проектирования. Чрезвычайно признательны мы профессорам Тамаре Федотовне Панченко и Вадиму Владимировичу Куцевичу: они предложили удачную формулировку названия, которая наиболее четко выражала саму идею "ориентального" модерна.

На стадии подготовки книги много интересных замечаний высказали рецензенты – профессор Харьковского национального университета строительства и архитектуры Екатерина Тимофеевна Черкасова и профессор Харьковского национального университета городского хозяйства им. А.Н.Бекетова Светлана Александровна Шубович, а также специалист по модерну в Китае, профессор Академии Искусств Лодзи Лукаш Садовски (Польша).

Как говорят в Китае и в Японии, настоящее произведение возникает тогда, когда в него вкладывают энергию творчества и созидания, что как бы дает произведению жизнь. И в том, что книга стала такой, как вы ее видите, заслуга многих доброжелательных профессионалов, обогативших ее доброй энергией.

Интервью вела И. Герасченкова

Хочется отметить, что знакомство с книгой прошло в дружеской и непринужденной атмосфере. Тема модерна привлекает внимание широкого круга читателей, а не только исследователей этой темы, поэтому и на мероприятие пришло много людей. Среди них профессора и доценты, преподаватели Киевского национального университета строительства и архитектуры, представители посольства Китая в Украине, рецензенты, ученые, писатели, издатели, коренные киевляне.

В монографии авторы сумели сравнить архитектуру модерна Западной Европы, Украины и Китая, показали, как она менялась под влиянием региональ-

нов архитектуры и архитектурного проектирования Г.В.Шевцова, представители архитектурно-строительной библиотеки им.В.Г.Заболотного, директор издательства "Феникс" А. Ю.Храмов, обменялись мнениями и гости презентации.

ГАЗЕТА "АРХИТЕКТУРА І БУДІВНИЦТВО" ЗАДАЛА ВОПРОСЫ АВТОРАМ КНИГИ: ДОКТОРУ АРХИТЕКТУРЫ Ю.В.ИВАШКО И АСПИРАНТКЕ ЛИ ШУАНЬ (КИТАЙ).

Юлия Вадимовна, скажите, тема модерна на Востоке (Китай, Япония) не была ли темой вашей докторской? Давно ли вы рассматриваете модерн

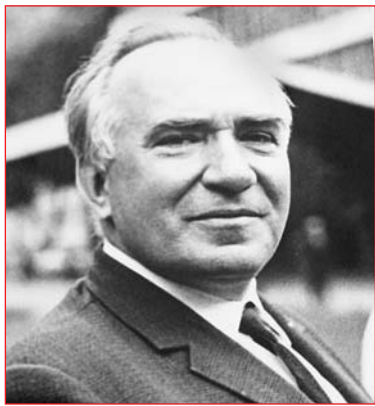

1950-ті. Будинок КІБІ по просп. Перемоги, 10

У 2012 році виданий перший випуск біографічної енциклопедії "Who is who в Україні". Засновник її Ralph Hubners (Швейцарія). У вступі ним наведено вислів Г. Форда: "Зібратись разом – це початок, Триматись разом – це процес, Працювати разом – це вже успіх!".

Із 1400 біографій, вміщених у випуску, 1,5% (22 прізвища) – представники нашого вищого навчального закладу, які закінчили його у різні роки і, безумовно, потрапили до фоліанту не випадково.

22 роки очолював КІБІ Ю.О. Ветров (1916–1983).

Серед працюючих (а це вже успіх!) бачимо відомі прізвища: ректор нашого університету П.М. Куліков (випускник 1979 р., фак. ПЦБ), С.Д. Бушуев (1979, фак. АБВ), М.М. Дьомін (1956, арх. фак.), П.В. Кривенко (1961, ДІБІ), О.Л. Підгорний (1953, арх. фак.), К.К. Пушкарьова (1979, БТФ), Є.О. Рейцен (1958, фак. МБГ), Р.Ф. Рунова (1962, БТФ), В.М. Смірнов (1969, фак. АБВ), Ю.М. Тесля (1980, спец. АСУ), А.М. Тугай (1964, СТФ), Р.В. Шульц (2002, спец. ІГ). Багато працюючих професорів, доцентів, викладачів, які не мали змоги (або не встигли) потрапити до випуску – шановані люди і забезпечують успіх нашому рідному КНУБА, роблячи його відомим не тільки в Україні, але й у інших країнах світу.

Серед тих, хто закінчив КНУБА і працює в інших галузях – бачимо прізвища: О.С. Антонюк (1989, ПЦБ), І.Д. Безгін (1960, МБГ), В.Г. Бохонський (1979, СТФ), В.І. Книш (1981), Є.Ю. Лішанський (1960, МБГ), В.В. Морозов (1983, АСУ), В.Ф. Присяжнюк (1971, арх. фак.), Б.З. Черфас (1966), Герой України П.С. Шилук (1994, ПЦБ). **Знайте наших!**

До 85-річчя КНУБА ЗНАЙТЕ НАШИХ!

2015 року виповнюється 85-років з дня заснування нашої альма-матер. В університеті на III поверсі, біля ректорату, розташовано галерею видатних особистостей КНУБА. Пройдімося нею і побачимо тих, хто з дня заснування закладу створював йому імідж. Тут представлені 24 особистості. З 21-ю із них я спілкувався чи виконував різні їх доручення.

Відкриває галерею портрет першого директора інституту Є.Г. Яковлева (1884–1935) (очолював заклад 1930–1935 рр.), далі – портрет ректора Ф.І. Фурсова (1899–1957), який керував КІБІ протягом 1944–1948 років і був деканом факультету міського будівництва і господарства, на який я вступив у 1953 р.

Далі галерея представляє М.Д. Плехова (1902–1969), ректора вузу в 1948–1955 роки; О.Л. Каліщука (1912–1972), ректора з 1955 по 1961 рр. Протягом 22 років (з

Проректор з наукової роботи Г.П. Богацький (1918–1974)

1961–1983 рр.) вуз очолював ректор Ю.О.Ветров (1916–1983). Йому ми завдячуємо насамперед тим, що за його діяльності побудовані теперішні корпуси університету. Раніше інститут знаходився в приміщенні по проспекту Перемоги, 10. Тепер тут працює – Міністерство освіти і науки України.

Галерею видатних особистостей представляють і проректори навчального закладу: Ю.Ф. Чубук (1916–1993) працював проректором протягом 12 років (1961–1973); Є.О.Литвиненко (1924–1989), проректор з 1974 по 1989 рр.; проректор К.Р. Кучеренко (1902–1985).

Г.П. Богацький (1918–1974) – проректор з наукової роботи (1969–1974). Раніше, коли я був випускником (1958), він працював деканом факультету міського будівництва і господарства (МБГ), очолював кафедру міського будівництва (до 1974 р.). Мене у 1958 р. запросив на кафедру МБГ для подальшої роботи.

По інший бік галереї розташовані портрети завідувачів кафедр. Серед них – перший президент Академії будівництва України – В.Г. Заболотний (1898–1962) і батько нинішнього президента АН України – Є.О.Патон (1871–1953).

Портрет Миколи Григоровича Відуєва (1910–1980), засновника спеціальності "Інженерна геодезія". З його ім'ям пов'язано багато інновацій в нашому університеті. В 70-х роках М.Г. Відуєв запровадив так звані "професорські читання", вони були так популярні, що не всі бажаючі мали змогу потрапити на них. На ФПК він читав лекції з педагогіки у вузах, після слухання яких, я не зміг утриматися, щоб не присвятити йому вірш "Гімн лекції". Нещодавно в нашому університеті засновано почесну відзнаку імені професора М.Г. Відуєва, яку отримали вже кілька десятків вчених.

Про кожну особистість можна розповісти і розповідати...

Київський національний університет будівництва і архітектури – одна з найвідоміших шкіл будівельного значення, храм освіти, науки і культури. Впродовж майже 85 років свого існування підготував понад 70 тисяч фахівців, в тому числі близько трьох тисяч для 75 країн світу.

Із університету вийшли 2 Герої Радянського Союзу, 4 Герої України, понад 80 лауреатів Державних премій, заслужені діячі науки, лауреати премії ім. Т.Шевченка. Сьогодні в КНУБА працює понад 600 професорів, кандидати наук, доценти. Серед них дійсні члени і члени-кореспонденти Національної Академії наук України, члени-кореспонденти Академії Педагогічних

Проф. М.Г.Відуєв працював у КІБІ 30 років (1949–1979)

наук України, дійсні члени і члени-кореспонденти галузевих академій, в тому числі іноземних, заслужені діячі науки і техніки, народні архітектори України, заслужені працівники вищої школи України, заслужені архітектори України, лауреати Державної премії СРСР, України та Ради Міністрів СРСР.

Знайте наших і гордіться ними! Шануймося, друзі!

Є.О. Рейцен, Академік Інженерної академії України, професор кафедри міського будівництва, заслужений майстер спорту України

Почесна відзнака ім. проф. М.Г. Відуєва

Акції

СТУДЕНТСТВО КНУБА ЗА ЗДОРОВИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ!

Куріння і молодь – проблема не тільки медична, а й соціальна. У житті сучасного суспільства гостро стали проблеми тютюнопаління. Особливо воно поширене серед молоді та студентів. Шкідливі звички негативно впливають на суспільство в цілому, на життя та діяльність особи окремо. Ця проблема стала глобальною. У нашій країні ця проблема особливо актуальна, коріння її йдуть глибоко в історію народу, і поширення пов'язане з низькою культурою суспільства. З цим необхідно боротися не лише суспільству, а й кожній людині, яка усвідомлює для себе велику шкоду куріння і намагається боротися з нею.

25–26 березня студентство КНУБА взяло участь в загальноуніверситетській акції "Кинь курити сьогодні!", мета якої пропагування здорового способу життя. Студентам роздали листівки з інформацією про шкідливість куріння та про позитивні зміни в організмі людини після того, як кине курити. Актив студентів обмінював цигарки на цукерки та закликав "кинути курити сьогодні".

Акцію організували та провели організаційно-методичний відділ з виховної роботи та ініціативні студенти університету. Фінансову підтримку для проведення заходу надав профком студентів КНУБА.

Також було проведено анкетування "Ставлення студентів до паління". На запитання відповіли 40 хлопців і 24 дівчини. Вік учасників: від 17 до 19 років – 25 чоловік, від 20 до 22 років – 32 студенти та 6 чоловік віком від 23 до 25 років. Отже, 36 людей відповіли, що вони "курять", 15 із них – "не курить" та "іноді курять" тільки 8 чоловік. Надаємо питання, які було задано:

"Чи пробували Ви коли-небудь курити?", "так" відповіло 55 чоловік, "ні" – 4 людини. Вперше студенти спробували курити у віці від 7 до 22 років. Середній вік, коли опитувані закурили вперше – 14 років.

"Як часто Ви курите?" відповіли: "1–2 сигарети на тиждень" – 1 людина; "1–2 сигарети на день" – 12 чоловік; "близько 10 сигарет на день" – 24 чоловік; "пачку на день" – 6 чоловік.

"Чому підліток починає курити?" студенти КНУБА відповіли так: "через труднощі" 5 чоловік; "бажання здаватися дорослим" – 14 чоловік; "через вплив соціуму" – 38 чоловік; "через генетичну схильність" – 6 чоловік;

"Як ви ставитесь до паління друзів/рідних/одногрупників?" студенти відповіли, що "позитивно" – 9 чоловік; "негативно" – 24 чоловік; "нейтрально" – 30 чоловік.

"Чи впливає куріння на здоров'я дітей, яким Ви подаруєте життя?" "Так" думають більшість опитаних – 50 людей; "ні" – 5 чоловік; "важко відповісти" – 8 студентів.

"Чи достатньо корисної та цікавої інформації про куріння отримують підлітки?" "Так" відповіли 27 студентів; "хотілося б більше" – 16 чоловік; "дуже мало" – 18 чоловік.

"Чи має сенс боротьба з курінням серед студентів?" "звичайно, є сенс" – 24 чоловік; "сенс є, але незначний ефект" – 30 чоловік; "сенсу немає" – 9 чоловік.

"Що на ваш погляд могло б допомогти підліткам не почати курити?" студенти відповіли наступним чином: "допомога медиків" – 1 людина; "спеціальні лекції" – 9 чоловік; "увага з боку батьків" – 2 студенти; "компанія друзів, яка не курить" – 34 чоловік; "підтримка психолога" – 5 чоловік; "спеціальна література" – 3 чоловік; "цікаві люди" – 8 чоловік; "любов" – 19 чоловік.

Маємо надію, що такі акції змінять свідомість наших студентів і основним їх гаслом буде: "Ми за спортивний, культурний, соціальний та здоровий спосіб життя!"

Вікторія Сало, організаційно-методичний відділ з виховної роботи

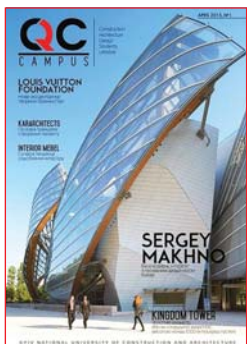
Конкурси СМІЛИВІ Й ОРИГІНАЛЬНІ РІШЕННЯ СТУДЕНТІВ-АРХІТЕКТОРІВ

17 квітня були визначені переможці I етапу студентського форуму, присвяченого благоустрою території Голосіївського району міста Києва – "Модернізація підземних пішохідних переходів". Форум був оголошений громадською організацією "Всеукраїнський студентський парламент". У ньому взяли участь 40 студентів кафедри дизайну архітектурного середовища нашого університету, які представили свої проекти модернізації підземних пішохідних переходів в Голосіївському районі, запропонувавши нові сміливі архітектурні рішення та оригінальні концепції їх втілення.

За ініціативності і участь у координації та організації першої частини цього заходу Почесними грамотами нагороджено декана архітектурного факультету КНУБА О.В.Кашченка, завідувача кафедри дизайну архітектурного середовища В.О.Тимохіна, а за участь у конкурсі – студентів архітектурного факультету, які представили свої проекти із модернізації підземних пішохідних переходів. Відвідав виставку конкурсних проектів і привітав учасників Студентського форуму ректор КНУБА П.М.Куліков.

Підготовлено Т.Семенюк

У КНУБА – ПЕРШИЙ ГЛЯНЕЦЬ ДЛЯ СТУДЕНТІВ!

9 квітня. Велика перерва. Натовпи людей, студентів, викладачів, співробітників у центральному холі університету, архітектурному корпусі та прибудові. Тут проходить презентація першого глянцевого журналу від КНУБА – QC campus! Ціна на журнал ВІЛЬНА! Кожен студент сам вирішує, скільки він заплатить за журнал. Тепер про ініціативну групу – авторів, редакторів, дизайнерів першого номеру студентського журналу.

Головний редактор – Юрій Ємець, головний дизайнер – Наталія Войцеховська, фінансовий директор – Сергій Коваленко, дизайнер – Юлія Барлиницька, редактор – Ксенія Чупіль, стиліст – Анна Долгова. Організаційну роботу очолювали проректор з навчально-виховної роботи Д.О.Чернишев та голова профспілки КНУБА О.В.Гаврилук. Ідейний наставник – ректор КНУБА П.М.Куліков. Це завдяки їм студенти читають, насолоджуються чудовим інформативним журналом, цікавими фактами, цифрами, інтерв'ю, новими проектами з будівництва та архітектури, екскурсіями по екзотичних українських містах...

ПРОБЛЕМИ МОВНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ

У березні 2015 р. вийшла друком монографія "Мовна політика у сучасній Україні: деструктивні і конструктивні виміри". Автор її С.В.Савойська, кандидат історичних наук, доцент кафедри політичних наук (у МКА, МАУП доктор наук у галузі політології) Київського національного університету будівництва і архітектури.

Автор аналізує мовну політику у контексті та у взаємозв'язку із багатьма проблемами. Оскільки мовна політика поєднує в собі тоталітарну і демократичну систему чинностей, вона розглядається як деструктивна і конструктивна.

У книзі досліджується еволюція мовної політики, її методи, принципи, сутність, функції, ідейно-теоретичний потенціал та подвійний характер. Визначено зовнішні і внутрішні чинники дестабілізації мовного феномену у період загострення політичної кризи в Україні, формування і розвитку політики двомовності, сутність і характер. Автором розглянуто об'єднаний потенціал, а також мовну політику закордонних держав для запозичення їх досвіду щодо врегулювання мовних проблем в Україні.

Видання розраховане на політиків, науковців, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться мовною політикою, що здійснюється в Україні.

Монографії

Актуально

ЯК ВИКЛАДАЮТЬ ГУМАНІТАРНІ ТА СУСПІЛЬНІ НАУКИ У ТЕХНІЧНИХ УНІВЕРСИТЕТАХ ЗАХОДУ

У листопаді МОН скасувало наказ про статус гуманітарних дисциплін у ВНЗ. 9 лютого нарада у віде-прем'єра В. Кириленка піддала ці дії критиці, було обіцяно навіть збільшити години на ці дисципліни (на сьогодні – 24 кредити ECTS), для чого мали видати новий наказ МОН. Але лист МОН (не наказ) з цього приводу з'явився лише 11 березня. Причому складений був непрофесійно – з листа незрозуміло, 12 або 24 кредити мають складати гуманітарні дисципліни. І хоча на час виходу цієї статті у КНУБА вже визначились з місцем цих дисциплін у навчальних планах, стаття зберігає актуальність, адже питання вірогідно обговорюватиметься й у майбутньому. Більшість викладених фактів автор наводить у статті в "Українському тижні", але з огляду на важливість теми вирішив донести їх і до читачів "А+Б".

Обгрунтовуючи своє рішення, МОН посилається на досвід Заходу, де, за їх словами, гуманітарні дисципліни на непрофільюючих факультетах не викладають. З'ясовуючи, чи відповідає це дійсності, автор звернувся до досвіду технічних університетів Польщі (Варшава, Вроцлав, Краків, Лодзь), ФРН (Мюнхен, Дармштадт, Берлін, Дрезден, Аахен), Франції (Парижська Політехнічна школа), США (Джорджія, Масачусетс).

В Україні не оперують термінологічним апаратом, прийнятим в цих країнах. У нас історію, політологію, соціологію, психологію, мовознавство називають гуманітарними дисциплінами, а на Заході розрізняють гуманітарні та суспільні науки. До останніх належать політологія, соціологія, історія.

У 2001 р. Рада Європи визначила 5 груп компетенцій, які мають опанувати студенти: 1) політичні і соціальні компе-

бажаної досконалості. Але її неможливо досягти лише шляхом вимірювання".

У закордонних технічних університетів є 3 механізми інтеграції гуманітарних та суспільних наук в освітній процес. По-перше, їх викладають на усіх спеціальностях. Дисципліни мають різні назви. Так, політологічні курси називають "Філософія політики", "Теорія держави", "Американський уряд". Не усюди викладають соціологію в цілому, але читають "Соціологію організацій", "Соціологію управління", "Соціологію виробництва", "Соціальні комунікації", "Соціологію життя" (!!!), "Соціальну психологію". Найчастіше курси пропонують на вибір студентів, але вони мають обрати з пропонованого.

Щодо обсягів викладання. Завкафедри цивільного інжинірингу Університету Бакнелл (Пенсильванія) Дж. Еванс проаналізував роль гуманітарних/суспільних наук у планах 5 ВНЗ (за рівнем кваліфікації випускників 1 випускає бакалаврів, по 2 – магістрів та докторів філософії). В усіх частка гуманітарних та суспільних наук становить 14–20% навчального плану.

Вирішувати проблеми дефіциту бюджету за рахунок суспільствознавців загрожує зведенням освіти до рівня професійно-технічної...

Особисто автор проаналізував навчальні плани, зокрема, Джорджії, де він складає 128–131 кредит. На гуманітарні науки відводять 6 кредитів, суспільні – 12. Отже, близько 15%. У Масачусетсі нормативними є 17 дисциплін, з них 8 – гуманітарних, мистецтвознавчих та суспільних. У Парижі перший рік студенти проходять військовий вишкіл. Другий –

технологічній та інженерній сферах, є наслідком не лише технічних знань. Вони вимагають лідерських якостей, соціальних та емоційних спроможностей, культурного розуміння, здатності ухвалювати стратегічні рішення." Сайт Рейнсько-Вестфальського університету зазначає, що виклики XXI ст. вимагають співробітництва "між природничими та інженерними науками, з одного боку, та гуманітарними і суспільними – з іншого. ...Філософські, соціальні та техніко-природничі наукові аспекти поєднуються для створення спільної перспективи."

Отже, посилення МОН на світовий досвід некоректне. На Заході гуманітарні та суспільні науки вважають умовою набуття профільної технічної освіти. Потуги вітчизняних функціонерів вирішити проблеми бюджетного дефіциту за рахунок суспільствознавців загрожує зведенням університетської технічної освіти до рівня професійно-технічної, поглибленням прірви у технологічному розвитку України та світу.

У нинішній дискусії керівники КНУБА зайняли виваженішу позицію, ніж деякі університети України, керувались питаннями якості освіти, в усякому разі щодо історичної та політологічної складової. Можливо, джерелом цього є прагматизм "технарів". Але від інтересів нікуди не дітися. Загроза зникнення у найближчі роки соціології з планів навчання бакалаврів змушує навести думку члена Академії інженерних наук Угорщини П. Тамаша, який 9 грудня 2014 р. у лекції в КПІ зазначив, що з 1980-х рр. "не соціальне замовлення диктує розвиток техніки, а технології знаходять собі застосування. Немає великої технологічної фірми без соціологічної лабораторії, бо соціологи і створюють покупців. Без соціології неможливо займатися зараз технологією, це нагадує наступну ситуацію – ми копаємо траншею, але за її межами нічого більше не бачимо". Тому й Товариство цивільних інженерів США у 2-му виданні Групи знань цивільного інжинірингу для XXI ст. метою освіти визначає вміння демонструвати важливість гуманітарних/суспільних наук у практиці інженера.

Зрозуміло, що рівень фінансового забезпечення, життя суспільства в цілому змушує університети думати про виживання. Проте ігнорування тривалих наслідків змін у освіті негативно відображається на її якості, а відтак на кваліфікації фахівців. Як свідчить аналіз деяких навчальних планів, є ресурси для збереження в них необхідних обсягів суспільних дисциплін. Тому є надія, що через певний час керівники КНУБА, факультетів повернуться до усвідомлення того, що закономірності та особливості міського планування, управління трудовими колективами, розбудови відносин між соціальними групами на виробництві, розв'язання трудових конфліктів тощо, що входять до предмету соціології, є невід'ємною складовою технічної освіти.

Щодо позиції МОН, то перекладанням проблем на університети під гаслом їх автономізації, на нашу думку, не враховує не лише досвід Заходу. За нинішнього стану освіти органи управління нею повинні не усунувати від проблем, а ініціювати рішення, які враховують не лише фінансовий стан, а й стратегічну перспективу. Це й є функція держави та еліт, які нею управляють.

Є.Перевода,
завідувач кафедри політичних наук,
доктор наук

Зустрічі

Президент Української Асоціації Якості (УАЯ) П. Я. Калита:

"ПОЧАТКОВОЮ УМОВОЮ ДЛЯ НАШОГО ПРОЦВІТАННЯ Є ЛЮБОВ ДО УКРАЇНИ"

На початку квітня в КНУБА відбулася зустріч з всесвітньовідомим фахівцем в галузі менеджменту якості та досконалості, учнем академіка Глушкова, Петром Яковичем Калитою.

Його лекцією було розпочато роботу по сертифікації менеджменту нашого університету у відповідності з міжнародним стандартом, діючим в Україні ДСТУ ISO 9001 – 2009 "Системи управління якістю. Вимоги".

Як відомо, процес розвитку і вдосконалення знаходиться за межами нашого комфорту, тому не усім присутнім з числа керівників факультетів і окремих викладачів прийшлося до вподоби те, що нас чекає нелегкий шлях власної переоцінки діяльності і вдосконалення на шляху конкурентної боротьби на освітняцькій ниві. Були питаннячка не зовсім коректні і толерантні, але це не знітило корифея і вступну лекцію.

Виступив Петро Якович блискуче, не зважаючи на недоброчинливу атмосферу в аудиторії. По завершенні лекції знайшлося все ж багато людей, які щиро цікавилися станом розвитку цього напрямку менеджменту як в Україні, так і в світі.

Студенти III курсу навіть виявили бажання отримати додатково до основної спеціальності знання і сертифікати спеціалістів в галузі менеджменту якості, охорони праці та управління навколишнім середовищем.

Нелегкий шлях вдосконалення і конкурентної боротьби, стартуючи від 200-250 балів (за 1000 – бальною системою оцінювання в світі за моделлю досконалості EFQM, користуючись логікою RADAR) до середнього підприємства Європейського союзу 700-750 балів є непростим завданням, але не подолання цього розриву, за словами П.Я. Калити, ми не можемо розраховувати на успішну конкуренцію у вільному просторі. Тому злободенною є стара істина про те, що навколишній світ постійно змінюється і процес пізнання й навчання повинен бути постійним, і при цьому "чужому навчайтеся і свого не цурайтеся", як казав великий Тарас Шевченко. Все краще повинно бути збереженим і відкрита дорога новим здобуткам.

Нам ще не раз доведеться зустрічатися з П.Я. Калитою – визнаним лідером руху за якість в своїй країні, а також одним з провідних лідерів руху за якість Центральної та Східної Європи. Тому пропоную трохи більше дізнатися про цю людину. Петро Якович Калита – автор збірника "Три квітки. Лирика. Публіцистика", що вийшов друком в Києві 2014 року. "Однак це далеко не все, що можна розповісти про Людину, яка створила цю книгу. Саме через неї продовжує розвиватися динамічний рух за Якість, з'явилися тисячі нових учнів і послідовників по всьому світу. Петро Якович – один з тих, хто в очах всієї інтернаціональної громадськості поставив Якість на те високе місце, до якого має прагнути кожен: і політик, і підприємець, і звичайний службовець, і навіть школяр, щоб зуміти грамотно поставити завдання і максимально швидко і вміло прийти до оптимального рішення, попередньо усвідомивши норми стандартів якості". Так пише про П.Я. Калиту президент EEIG в Україні С.Н. Григорський.

Доктор економічних наук, професор, президент Всеросійської організації якості, головний редактор журналу "Стандарти та якість" Г.П. Воронін розповідає, що Петро Якович Калита працював в Інституті кібернетики АН УРСР.

Він зумів зацікавити проблемами управління якістю команду академіка В.М. Глушкова, і чи не першим у світі став з'єднувати методологію управління якістю на системній основі з теорією створення інформаційних людина-машинних систем.

БЛІЗЬКО-ІНТЕРВ'Ю З П.Я. КАЛИТОЮ

(з книги "Грані якості"):

Петро Якович, Ви людина різнобічна, навчена життєвим досвідом, більше 40 років займаєтесь проблемами якості та ділової досконалості. Як би Ви охарактеризували основні проблеми України на нинішньому етапі? І в чому наша відмінність від провідних європейських країн?

Розвинені європейські країни – це, насамперед, інша культура, до якої нам ще треба дорости. Україна, на жаль, більше 70-ти років розвивалася і формувалася в "задзеркалі", в умовах тотального дефіциту і тоталітарного режиму. Саме цим, а не тільки поглядом, і визначається її нинішній стан. Суспільство України в цілому відстає від суспільств розвинених країн за рівнем зрілості і, як наслідок – по конкурентоспроможності компанії та економіки в цілому, за рівнем якості життя своїх людей.

Де Ви бачите вихід з цієї ситуації?

Щоб надолужити згаяне, потрібно, насамперед, визначити ту "головну ланку", за яку, можна витягнути ланцюг наших соціально-економічних проблем. Необхідно зрозуміти, що переоснащення українських компаній сучасним обладнанням – це, звичайно, дуже важливо, але явно не достатньо, щоб домогтися довгострокового сталого успіху, вийти на рівень кращих компаній світу. Потрібно змінити філософію і психологію людей. Потрібно збудувати нові "дружні" стосунки між владою і суспільством, суспільством і бізнесом, топ-менеджерами та персоналом компанії. І не гаючи часу, потрібно вдосконаливатися, створювати сучасні

Всесвітньою Радою Якості (QC) Петру Яковичу була присуджена нагорода "Людина якості года '99" з формулюванням "За видатне керівництво, видатні досягнення в багаченні, далекоглядності і рішучості"

ефективні системи менеджменту, розуміючи, що це "коренева система" і всі бажані нами результати – її "плід". При цьому потрібно осмислено використовувати кращу ділову практику, накопичену в світі.

Чи можливий, на Ваш погляд, в нашій країні масовий рух за ділову досконалість і подальше процвітання України?

Вважаю, що так. Але цьому має передувати зміна ділового клімату: зміна Зими на Весну. Головна роль тут належить державі в особі її владних структур, яким під силу вести в країні формулу "Чим досконалиша компанія, тим комфортніше їй в державі" і забезпечити її дотримання для всіх суб'єктів господарювання, без винятків. Для "перформатування" суспільства і залучення його в рух за ділову досконалість і якість бажано використовувати всі доступні засоби. І, звичайно ж, початковою умовою для нашого процвітання є любов до України, до її людей. Торік я з друзями подорожував по Англії. Мене вразила ця велика країна. Об'їхавши Англію і придивившись до неї, я відповів собі на головне питання: "У чому ж першооснова її величчя?". У тому, скажу римою: "Щоб в Україні жити, як тут, мудрішими потрібно бути. І український свій народ, як в Англії, любити". (А. Рубельська, EEIG в Україні)

В.Савенко,
доцент кафедри організації і управління виробництвом

тенції, пов'язані зі здатністю взяти на себе відповідальність, брати участь у спільному прийнятті рішень, у функціонуванні демократичних інститутів, регулювати конфлікти ненасильницьким шляхом; 2) компетенції, що визначають здатність до життя у багатокультурному та багатонаціональному суспільстві, поширення клімату терпимості, здатність жити з людьми інших культур, мов та релігій, розуміння відмінностей, поважання одне одного; 3) компетенції, що визначають володіння усним і письмовим спілкуванням, зокрема іноземними мовами; 4) компетенції, пов'язані з виникненням інформаційного суспільства, володіння новими технологіями, розуміння їх застосування, здатність до аналізу і відбору зростаючих обсягів інформації та реклами; 5) компетенції, що реалізують здатність і бажання неперервної, протягом усього життя освіти як основи підтримання професійної конкурентоспроможності, адаптаційного потенціалу до суспільства, що змінюється. Отже, за перші 3 групи прямо "відповідальні" гуманітарні та суспільні науки, але й в інших йдеться про "розуміння застосування" технологій, про "здатність і бажання" набувати освіти, про адаптацію до суспільства.

Відомий філософ науки, за базовою вищою освітою фізик, Т. Кун пише, що якісний дослідження – "необхідна передумова плідної кваліфікації певної царини дослідження". За їх відсутності "установка "Йди і вимірй" може бути лише запрошенням до марнування часу. Повна й обгрунтована кваліфікація є досягненням

рік мультидисциплінарного навчання. Студент має обрати 8 курсів з 6 природничих, гуманітарних та суспільних наук. Цікавий досвід Мюнхена. Тут діють технічний та гуманітарний університети. Так ось, не лише соціологію та інші суспільні науки викладають у технічному, а й фізику, математику – у гуманітарному. Тобто німці виокремлюють фундаментальні науки, опанувати які студенти мають незалежно від спеціалізації.

По-друге, у багатьох університетах функціонують не лише кафедри, а й факультети гуманітарних та суспільних наук. У Дармштадті, угоду з яким має КНУБА, їх 3 (економіки та правознавства, соціології та історії, гуманітарних наук), у Дрездені теж 3 – філософський (історична, політична та комунікативні науки), філології, літератури та культури та педагогічних наук, в Аахені – факультет мистецтв та гуманітарних наук, у Джорджії – коледж вільних мистецтв, у Лодзі – Інститут суспільних наук тощо.

По-третє, на цих факультетах отримують ступені бакалаврів та магістрів гуманітарних та суспільних наук. Так, у Джорджії випускають бакалаврів публічної політики, міжнародних взаємин, мовних та міжкультурних наук, глобальної економіки тощо.

Проблема гуманітарних та суспільних наук на Заході теж дискутується. Є й прихильники скорочення часу на них. Але більшість експертів визнає їх важливість. Президенти Мічиганського університету М. Коулмен (біохімік) та Стенфордського Д. Хенесі (комп'ютерні науки) у Washington Post роблять висновок, що "найуспішніші кар'єри, включно у

Спорт

КУБОК ІЗ ФУТЗАЛУ
ЗА УЧАСТЮ ВИКЛАДАЧІВ
ТА СТУДЕНТІВ КНУБА

Наприкінці березня в спортивному комплексі КНУБА був проведений Кубок з футболу за підтримки профспілкового комітету співробітників університету. У змаганнях взяли участь збірні команди викладачів будівельного факультету, факультету геоінформаційних систем і управління територіями та команда профспілкового комітету студентів, яка і стала переможцем турніру у цій яскравій та напруженій грі. Сам турнір присвячений пам'яті Миколи Олександровича Солов'я, професора кафедри будівельної механіки, доктора технічних наук.

У номінації "Кращий воротар турніру" призером став Ярослав Олександрович Бова – доцент кафедри залізобетонних конструкцій, звання "Кращий захисник турніру" виборов старший викладач кафедри основ професійного навчання Ярослав Юрійович Лобков, а кращим нападником турніру було визнано Олексія Олександровича Шкряля – доцента кафедри будівельної механіки.

Фото В. Чахояна

ЯКІ У ВАС ПЛАНИ НА МАЙБУТНЄ?

Невдовзі університет наповниться щасливим сміхом випускників: у світ вилетить ще одне покоління майбутніх будівельників, архітекторів, механіків, геодезистів, комп'ютерників, технологів...

Щасливу і радісну подію у житті випускників 2015 затьмарює хіба що неспокій на сході України, де їхні однолітки, друзі, батьки, захищають свою державу.

Сьогодні складно передбачити, що чекає цих молодих людей, які з надією дивляться в майбутнє. Все залежить від пані Долі. Проте, ховаючи свій неспокій за майбутнє, вони продовжують творити своє життя: одружуються, шукають роботу чи вже давно працюють за обраним фахом. Багато з них так чи інакше знайдуть роботу на Батьківщині, хтось працюватиме за кордоном, але віряться: всі вони з часом творитимуть і розвиватимуть свою рідну державу.

Які у Вас плани на майбутнє? – запитала "А+Б" у майбутніх випускників-кнубівців. Читайте!

Тамара Терпляча,
магістр КНУБА

"ЗДОБУВАЮ ДРУГУ ВИЩУ ОСВІТУ"

Серед найближчих планів – одруження: через місяць виходжу заміж. Про роботу ще конкретно не думала, бо здобуваю другу вищу освіту у НАУ. Вважаю, що мені необхідно освоїти економічні дисципліни. Думаю, в майбутньому пов'язати своє життя не стільки з будівництвом, скільки з економікою, документами. Хоча життя – непередбачуване.

Микола Ковальчук,
студент 5 курсу

"РОБОТУ ЗНАЙШОВ ЩЕ ПІД ЧАС
НАВЧАННЯ"

Чудово, що невдовзі ми отримаємо дипломи, які дають нам півтитул в житті. Правда, радість від цієї події псує неоголошена війна з нашим північним сусідом. Та маю тверду надію, що все у нас буде добре. Я вже працюю за фахом. Роботу знайшов ще під час навчання на 3-му курсі, успішно її поєднував із здобуттям освіти. Вона мені подобається, збираюся там підвищувати свій професійний рівень. Хотілося б також, щоб і мої друзі найближчим часом знайшли своє місце у житті.

Максим Доренко,
невдовзі випускник університету:

"ПЛАНУЮ ЗГОДОМ ВІДКРИТИ
СВОЮ ФІРМУ"

Ось-ось і закінчу КНУБА. Мені пощастило вже влаштуватися на роботу. Працюю на посаді механіка. Надалі планую упродовж життя здобувати нові знання, навички, адже хотів би, коли в країні все стабілізується, відкрити свою фірму, в якій теж працював би за фахом.

Роман Шумський,
студент 4 курсу

"ПРАЦЮЮ ПРОГРАМІСТОМ У ЄВРОПІ"

Через рік здобуваю вищу освіту. Більше двох років поєдную роботу разом із навчанням. За цей час здобув добрі теоретичні знання і практичні навички, що дозволило мені знайти роботу програміста у Європі. Діапазон моєї роботи поширюється на Польщу і Німеччину. Роботою задоволений і наразі шукати більш нічого не планую.

Міркувала та опитувала
Світлана Хоробра

ЯКІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ ЗАТРЕБУВАНІ В МІСТІ

Протягом останніх декількох років в Україні відчувається дефіцит робочих, і ця тенденція зростає, незважаючи на досить складну економічну ситуацію.

Так, на тлі загального падіння столичного ринку праці, затребуваними залишаються робочі спеціальності. Представники таких професій сьогодні можуть заробляти до 10 тисяч гривень на місяць.

Як стало відомо КV, експерти відзначають, що через дефіцит кадрів нині добре працевлаштуватися можуть не тільки працівники зі стажем, а й здобу-

вачі без досвіду роботи, повідомляють news.eizvestia.com.

Затребуваними в столиці залишаються прибиральники та двірники з з/п від 1500 до 3000 гривень. Є робота для водіїв у Києві. Так, таксистки можуть заробляти до 10 тисяч гривень на місяць, а штатні водії – до 7-8 тисяч гривень щомісяця. Є попит і на укладальників товару, облицювальників меблів, різноробочих і монтажників вікон з оплатою праці від 3 і до 8 тисяч гривень.

Що стосується виробничих спеціальностей, то експерти відзначають, що вимоги до таких професіоналів росли. Пов'язано це, в першу чергу, з якісними змінами в технологічних про-

Как пострадал Киев в годы войны...

УЛИЦА ПРОРЕЗНАЯ

Возникла в конце 40х-нач.50х гг. 19 в. Старейшее из известных названий – Мартыновская. В 1850-е годы, кроме этого названия, получила также наименование Золотокрещатицкая и Прорезная (прорезана сквозь земляной вал Старокиевских укреплений времён Ярослава Мудрого).

В течение 55 лет (1863–1919) улица официально именовалась Васильчиковская (по имени киевского генерал-губернатора И. И. Васильчикова). Но неофициально широко употреблялось её современное название. Более 70 лет (1919-1990) носила название улица Свердлова, в честь Якова Свердлова. Нынешнее историческое название было возвращено в 1990 году.

Киев издавна славится как музыкальный город. В городе на Днепре имелось музыкальное училище, организованное Киевским отделением Русского музыкального общества. В 1873-1874 годах архитектор Александр Шилле выстроил для него неподалеку от Крещатики красивое здание, завершавшееся мансардой и центральной башенкой. Корпус училища замыкал собою короткий Музыкальный переулок, который начинался от четной стороны Прорезной улицы.

И до, и после преобразования в консерваторию это учебное заведение славилось далеко за пределами Киева. Здесь бывали титаны музыкального искусства – Чайковский, Глазунов, Рахманинов, Лысенко. Сюда приходили учиться будущие композиторы и музыканты – такие как Рейнгольд Глиэр, Илья Сац, Владимир Горовиц.

Музыкальное училище в Музыкальном переулке. 1874 г
Архитектор А.Шилле. В глубине памятник М.Глинке (1910)

Уже в советское время архитектор Иосиф Каракис (доцент кафедры архитектурного проектирования КИСИ) пристроил перпендикулярно к старому корпусу консерватории обширное помещение для музыкальной школы с концертным залом. В результате сформировался уютный уголок, который в довоенные годы был популярен среди киевлян.

КЛАДОВИЩЕ КРАНІВ У КИЄВІ

Серед багатьох столичних пам'яток є як популярні серед жителів міста, так і нелюдні і навіть страшні місця. Про одне з них – цвинтар кранів в Києві – "А + Б" вам розповість.

Кладовище кранів – це місце, куди звозять не потрібні будівельні крани та інші металокожухи, що віджили своє. Офіційна назва цього сховища старої техніки – "Матеріальна база управління баштових кранів". Більшість кранів знаходяться тут як резервна техніка для спорудження будівель, тому цвинтар вважається відстійником кранів. Насправді, виходячи зі стану більшості техніки, всім зрозуміло, що іржаві крани без панелей управління та електропроводки вже навряд чи зрушать з місця. Кладовище кранів знаходиться на вулиці Промисловій. Добиратися туди слід від метро Видубичі, а далі йти по залізничних коліях через шпали і по гальці...

В цілому, кладовище кранів – дуже цікаве і по своєму гарне місце. Тут можна побачити досить за-

После жестоких военных разрушений неподалеку от улицы Прорезной (тогдашней Свердлова) чудом уцелел памятник великому композитору Михаилу Глинке. Он был установлен еще в 1910 году перед зданием училища. Когда началась реконструкция квартала, этот бюстик вместе с пьедесталом был сохранен и перенесен. Теперь он стоит среди зелени в парке позади Мариинского дворца.

В первые же дни гитлеровской оккупации Киева взрывы подпольщиков превратили Крещатику и прилегающие улицы в груду развалин. Тяжело пострадало и здание консерватории. Встречается утверждение, будто оно после войны не сохранилось. Но это неверно: старинный корпус существует и сегодня. Другое дело, что он был перестроен до неузнаваемости. Его каменный остов использовали при возведении комплекса Гостелерадио возле Крещатики, а на базе концертного зала был сооружен Дом архитектора.

Когда в 1944 году консерватория возвращалась из эвакуации, для нее готовили здание на улице Владимирской, 2. Но вскоре его передали Историческому музею, а высшая школа музыки несколько лет размещалась на улице Ворошилова (теперь Ярославов Вал) – там, где потом обосновался Театральный институт имени Карпенко-Карого. В конце концов консерватории предоставили почетное место в самом центре столицы. Под учебное здание реконструировали бывший отель "Континенталь" на улице Карла Маркса (Архитектора Городецкого), а со стороны нынеш-

него Майдана к нему в 1955–1958 годах пристроили корпус Оперной студии с концертным залом. Архитектор Лев Каток придал ему выразительные формы венецианского палаццо.

По материалам киевоведа
М. Кальницкого

хлюпячи залишки колишньої технічної потужності і зробити красиві індустріальні фото. Під час туману місце нагадує пейзаж фільму "Сталкер" Братів Стругацьких. Якщо вас приваблюють пригоди в місцевості, позбавленій зайвого шуму і звичних барв цивілізації, то цвинтар цієї покинутої техніки відвідати варто.

Підготувала І.Барвик

Так виглядає сховище старої техніки в Києві

цесах і застосуванням нових інноваційних технологій. Таким чином, сьогодні спостерігається зміна формату виробництва в цілому. В таких умовах збільшується попит на молодих фахівців, причому найвищий шанс успішно працевлаштуватися мають ті претенденти, які стажувалися за кордоном і розбираються у використанні сучасного обладнання.

Незважаючи на високий попит, сьогодні молоді люди найчастіше не хочуть будувати кар'єру в області виробництва. З цієї причини залишається актуальною проблема підвищення престижності робітничих спеціальностей.

Для того, щоб зробити робітничі професії привабливими для молодих людей, вузи і училища намагаються

налагодити співпрацю з підприємствами, яким потрібні робочі кадри. На багатьох заводах практикуються дні відкритих дверей. Під час подібних заходів потенційні працівники і роботодавці можуть придивитися один до одного і уважно оцінити всі перспективи співпраці.

Що стосується рівня заробітної плати, то в Києві поки спостерігаються дві тенденції. Одні компанії наймають молодих фахівців без досвіду роботи на невеликий оклад, а інші шукають досвідчених професіоналів, яким готові платити гідну зарплату. Наприклад, зварювальнику без досвіду роботи пропонують до 5 тисяч гривень, а професіоналу 5–6 розряду – до 12 тисяч гривень.

Олексій Руденко

НАШ САЙТ В ІНТЕРНЕТІ: www.knuba.edu.ua, i_geraschenkova@voliacable.com

Засновник — Київський національний університет будівництва і архітектури
Свідectво про реєстрацію: КІ, № 137 від 20.12.1995 р.

Редакція може публікувати матеріали, не поділяючи точки зору автора.
Редакція лишає за собою право редагувати і скорочувати матеріали авторів.
Надруковано у ТОВ "Європа Принт", вул. Волинська, 60

Редактор Ірина Герасченкова
АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: 03180, м. Київ-180,
Повітрофлотський проспект, 31, кімн. 608, тел. 241-55-35